

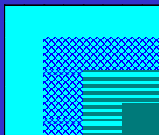
Lakteter i praktiken

Eva Narbrink
Statens geotekniska institut

Lakteter

- Perkolationsstest Efterliknar verkligheten bäst
- Tvåstegs skaktest Ger ett snabbt svar på lakningen
- ANC Buffringskapaciteten
- pH-stat Visar hur pH påverkar lakningen
- Tillgänglighetstest "Värsta-scenariö"

Totalhalt - extraktionstest - laktest

- Totalhalt
- Potentiellt lakbart
- Biotillgängligt
- Lakbart med vatten

Perkolationsstest

- Vatten strömmar genom jorden underifrån.
- 1-2 mån
- Uttag av lakvatten vid olika L/S.
L/S = Liquid/ Solid
- pH bestäms av materialet

Tvåstegs skaktest

- Lakning i två steg, L/S 2 och L/S 10
- Total tidsåtgång 24 h
- pH bestäms av materialet

www.swedgeo.se

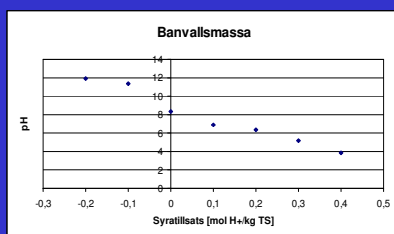
ANC/ BNC (Acid/ Base Neutralising Capacity)

- Mått på hur pH i ett material ändras när det utsätts för syra eller bas.
- Tillsatt mängd syra/bas mäts i mol H^+ eller OH^- /kg TS.
- EN-standard förväntas 2006/2007

www.swedgeo.se

ANC/ BNC

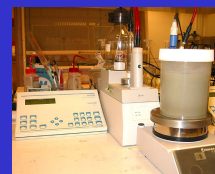
Exempel på material med låg buffringkapacitet

www.swedgeo.se

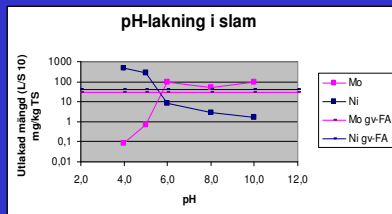
pH-statiskt test (prEN 14997)

- Syra/basreglering till ett bestämt pH
- Total tidsåtgång 48 tim
- Utförs vid L/S 10
- Kornstorlek < 1 mm

www.swedgeo.se

Exempel på pH-stat lakning

www.swedgeo.se

Tillgänglighetstest

- Lakning vid L/S 100
- Finmalt < 0,125 mm
- Lakning i två steg, pH 7 och pH 4

www.swedgeo.se

Tänk efter före!

- Hur ska provet tas ut?
- Vad ska tas med?
- Problemmaterial?

www.swedgeo.se

Tänk på att...

.... vi simulerar verkligheten.

Tolkningen är viktig!

www.swedgeo.se